

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 19 grudnia 2007 r.

w sprawie rzeczników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy

Na podstawie art. 9 ust. 9 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki oraz tryb nadawania i cofania uprawnień rzeczników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, a także wymagania dotyczące przygotowania kandydatów na rzeczników i podnoszenia kwalifikacji przez rzeczników;
- 2) zakres nadawanych uprawnień, wzór uprawnień rzeczników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, wzór klauzuli i pieczęci imiennej oraz wzór rejestru opiniowanych projektów;
- 3) wymagania dotyczące opinii rzeczników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy o projektach nowo budowanych lub przebudowywanych obiektów budowlanych albo ich części, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, oraz tryb postępowania odwoławczego od tych opinii;
- 4) tryb powoływania i odwoływania członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczników, sposób działania tej Komisji i przeprowadzania egzaminu;

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

- 5) wysokość wynagrodzenia członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczników.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) Komisji — rozumie się przez to Komisję Kwalifikacyjną do Oceny Kandydatów na Rzeczników;
- 2) kursie — rozumie się przez to kurs przygotowujący do opiniowania projektów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii;
- 3) projekcie — rozumie się przez to projekt nowo budowanego lub przebudowywanego obiektu budowlanego albo jego części, w którym przewiduje się pomieszczenia pracy;
- 4) przeciętnym wynagrodzeniu — rozumie się przez to przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej za poprzedni rok kalendarzowy, ogłoszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾);

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 82, poz. 558, Nr 191, poz. 1368 i 1369 i Nr 200, poz. 1445.

- 5) rzecznawcy — rozumie się przez to osobę, której Główny Inspektor Pracy nadał uprawnienia do opiniowania projektów nowo budowanych lub przebudowywanych obiektów budowlanych albo ich części, w których przewiduje się pomieszczenia pracy pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii;
- 6) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.

§ 3. 1. Uprawnienia rzecznawcy są nadawane kandydatowi, spełniającemu wymagania określone w art. 9 ust. 2 ustawy, w danej grupie projektowej.

2. Wykaz grup projektowych i oznaczeń grup uprawnień rzecznawców jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Z wnioskiem o nadanie uprawnień rzecznawcy występuje do Komisji kandydat lub jednostka, w której jest on zatrudniony.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) uwierzytelniony odpis dyplomu potwierdzającego wykształcenie kandydata;
- 2) dokumentację potwierdzającą posiadanie przez kandydata co najmniej 5-letniej praktyki zawodowej w zakresie ukończonego kierunku studiów, w szczególności w zakresie projektowania, sprawdzania projektów, wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie lub opiniowania projektów w innych dziedzinach;
- 3) informację określającą grupy uprawnień, o której kandydat się ubiega;
- 4) zaświadczenie potwierdzające ukończenie kursu.

3. Warunkiem ubiegania się o uprawnienia dotyczące budownictwa przemysłowego, rolno-spożywczego i specjalistycznego jest wcześniejsze uzyskanie uprawnień dotyczących budownictwa powszechnego i komunalnego.

§ 5. Członkowie Komisji są powoływani i odwoływani w trybie art. 9 ust. 5 i 6 ustawy.

§ 6. 1. Główny Inspektor Pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy wyznacza, spośród członków Komisji, przewodniczącego, jego zastępcę oraz sekretarza.

2. Przewodniczący Komisji lub jego zastępca:

- 1) kieruje pracą Komisji;

- 2) wnioskuje o odwoływanie członków i sekretarza Komisji;
- 3) przedkłada przed egzaminem pisemnym członkom Komisji do akceptacji tematy prac egzaminacyjnych przydzielonych poszczególnym kandydatom;
- 4) przedkłada Głównemu Inspektorowi Pracy wnioski o nadanie uprawnień rzecznawcy wraz z wynikami egzaminów kandydatów.

3. Członkowie Komisji:

- 1) uczestniczą w posiedzeniach Komisji i sesjach egzaminacyjnych;
- 2) w razie braku możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu lub egzaminie zawiadamiają o tym sekretarza Komisji.

4. Sekretarz Komisji:

- 1) sporządza plan posiedzeń Komisji i sesji egzaminacyjnych oraz ustala skład Komisji na egzaminach — w uzgodnieniu z przewodniczącym Komisji;
- 2) zaznajamia członków Komisji z wnioskami kandydatów o nadanie uprawnień wraz z informacją o spełnieniu przez poszczególnych kandydatów wymagań, o których mowa w § 4 ust. 2;
- 3) zawiadamia kandydatów o terminie egzaminu co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem;
- 4) zawiadamia członków Komisji o terminach posiedzeń i egzaminów;
- 5) sporządza protokoły z posiedzeń Komisji i egzaminów.

§ 7. 1. Komisja przeprowadza egzamin, który składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Terminy części pisemnej i ustnej egzaminu wyznacza przewodniczący Komisji lub jego zastępca.

3. Kandydat może ubiegać się o zmianę terminu egzaminu, jeżeli przemawiają za tym ważne przyczyny usprawiedliwiające nieobecność pracownika w pracy, określone w przepisach prawa pracy.

4. Egzamin pisemny przeprowadza się w obecności przewodniczącego, jego zastępcy lub sekretarza oraz dwóch członków Komisji. Egzamin ustny przeprowadza się w obecności przewodniczącego lub jego zastępcy, sekretarza i co najmniej trzech członków Komisji.

5. Członków Komisji, o których mowa w ust. 4, wyznacza przewodniczący Komisji lub jego zastępca.

§ 8. 1. Egzamin pisemny obejmuje test ze znajomości przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz opracowanie opinii o projekcie pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz z wymaganiami ergonomii.

2. Do części ustnej egzaminu przystępuje kandydat, który w części pisemnej uzyskał wynik pozytywny.

3. Z części pisemnej egzaminu są zwolnieni rzecznawcy ubiegający się o nadanie dodatkowych grup uprawnień.

4. Egzamin ustny obejmuje sprawdzenie znajomości przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, obowiązujących przy projektowaniu.

§ 9. 1. Ogólna ocena wyniku egzaminu jest ustalana podczas posiedzenia Komisji, bezpośrednio po egzaminie ustnym.

2. O wyniku egzaminu kandydata decyduje Komisja zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów za i przeciw — rozstrzyga głos przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 10. Z przebiegu egzaminu pisemnego i ustnego sporządza się protokoły. Protokoły podpisują członkowie Komisji przeprowadzający egzamin.

§ 11. Kandydat, który uzyskał negatywny wynik z egzaminu, może przystąpić do jednego egzaminu poprawkowego, nie wcześniej jednak niż po upływie trzech miesięcy od poprzedniego egzaminu, po uiszczeniu opłaty, o której mowa w art. 9 ust. 8 ustawy.

§ 12. Osoby wchodzące w skład Komisji otrzymują wynagrodzenie, zaokrąglone do pełnego złotego, w wysokości:

1) za przeprowadzenie części pisemnej egzaminu:

a) przewodniczący, jego zastępca lub sekretarz — 11 % przeciętnego wynagrodzenia,

b) członkowie — 9 % przeciętnego wynagrodzenia;

2) za sprawdzenie prac pisemnych każdego kandydata — 4 % przeciętnego wynagrodzenia;

3) za przeprowadzenie części ustnej egzaminu każdego kandydata:

a) przewodniczący lub jego zastępca i sekretarz — 4 % przeciętnego wynagrodzenia,

b) członkowie — 3 % przeciętnego wynagrodzenia.

§ 13. Wzór uprawnienia rzecznawcy jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 14. 1. Rzecznawca opiniuje projekty, biorąc pod uwagę specyfikę, charakter i przeznaczenie obiektu budowlanego lub jego części, a zwłaszcza warunki wynikające z części technologicznej projektu. Opiniowanie polega w szczególności na sprawdzeniu przez rzecznawcę zgodności przyjętych rozwiązań z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, wymaganiami ergonomii oraz z Polskimi Normami, a także na sprawdzeniu, czy przyjęte rozwiązania likwidują bądź ograniczają zagrożenia, jakie może spowodować projektowany proces technologiczny.

2. Rzecznawca opiniuje projekty architektoniczno-budowlane, technologiczne i inne, których rozwiązania mają wpływ na stan bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Rzecznawca, po analizie projektu, umieszcza na rzucie podstawowym obiektu pieczęć zawierającą klauzulę z opinią oraz pieczęć imienną. Wzór klauzuli i pieczęci imiennej jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

4. Wzór rejestru opiniowanych projektów jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 15. 1. Rzecznawca będący jednocześnie projektantem nie może opiniować projektów przez niego opracowanych.

2. Rzecznawca będący jednocześnie inspektorem pracy nie może opiniować projektów, jeżeli dokonuje, zgodnie z przepisami prawa budowlanego, kontroli zgodności wykonania tych obiektów z projektem.

§ 16. Jeżeli jednostka projektowania, projektant lub inwestor nie zgadza się z opinią wydaną przez rzecznawcę, może w terminie 14 dni od dnia otrzymania opinii zwrócić się do okręgowego inspektora pracy, właściwego ze względu na lokalizację projektowanego obiektu budowlanego, o ocenę prawidłowości rozwiązań przyjętych w projekcie. Stanowisko okręgowego inspektora pracy jest ostateczne.

§ 17. 1. W razie cofnięcia uprawnień rzecznawcy lub rezygnacji z tych uprawnień, rzecznawca bezzwłocznie przekazuje okręgowemu inspektorowi pracy, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania rzecznawcy, pieczęć zawierającą klauzulę i pieczęć imienną, o których mowa w § 14 ust. 3.

2. Okręgowy inspektor pracy, o którym mowa w ust. 1, bezzwłocznie zawiadamia Głównego Inspektora Pracy o rezygnacji rzecznawcy z nadanych mu uprawnień w celu odnotowania tego w rejestrze, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy.

§ 18. Rzecznik jest obowiązany do podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez:

1) udział, nie rzadziej niż co 5 lat, w okresowych szkoleniach organizowanych dla rzeczników w jednostce organizacyjnej upoważnionej przez Głównego Inspektora Pracy;

2) zaznajamianie się z nowo wydanymi przepisami, z Polskimi Normami i wydawnictwami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.³⁾

Minister Pracy i Polityki Społecznej: *J. Fedak*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie uprawnień rzeczników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad opiniowania projektów obiektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, oraz trybu powoływanego członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczników (Dz. U. Nr 62, poz. 290), które traci moc z dniem 1 stycznia 2008 r. na podstawie art. 114 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2007 r. (poz. 1835)

Załącznik nr 1

WYKAZ GRUP PROJEKTOWYCH I OZNACZEŃ GRUP UPRAWNIEŃ RZECZONAWCÓW DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Rodzaje budownictwa	Grupy projektowe	Oznaczenia grup uprawnień rzeczników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy
Budownictwo powszechnie i komunalne	Obiekty administracyjne, socjalne, kultury i sztuki, nauki, oświaty, szkolnictwa, sportu i wypoczynku, przedszkola, domy dziecka, hotele, obiekty handlu hurtowego i detalicznego, małe zakłady produkcyjne, usługowe i rzemieślnicze z przewidywanym zatrudnieniem do 20 osób, oczyszczalnie ścieków, przepompownie, stacje uzdatniania wody, budownictwo rolne	1.0
Budownictwo przemysłowe	Górnictwo Hutnictwo Energetyka Przemysł materiałów budowlanych Przemysł metalowy, elektromaszynowy Przemysł chemiczny Przemysł lekki Przemysł drzewny i papierniczy Przemysł elektroniczny i teletechniczny Inne niż wyżej wymienione	2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 2.7 2.8 2.9 2.10
Budownictwo rolno-spożywcze	Przemysł rolno-spożywczy i zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego	3.0
Budownictwo specjalistyczne	Łączność, radio, telewizja Komunikacja i transport (dworce kolejowe, autobusowe i lotnicze, bazy i stacje paliw, stacje obsługi pojazdów itp.) Gospodarka morska i rzeczna (porty, stocznie, przystanie itp.) Zakłady opieki zdrowotnej (szpitale, przychodnie i ośrodki zdrowia, zakłady opiekuńczo-lecznicze, pogotowie ratunkowe, sanatoria, gabinety lekarskie, stacje krwiodawstwa, laboratoria diagnostyczne, apteki, żłobki itp.) Inne niż wyżej wymienione	4.1 4.2 4.3 4.4 4.5

Załącznik nr 2**WZÓR****GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY**

Lp.

Warszawa, dnia

**UPRAWNIENIA RZECZOZNAWCY
DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY
NR**

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie rzeczników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 247, poz. 1835)
z dniem

nadaję

Panu/Pani
uprawnienia rzecznikowi do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, upoważniające do opiniowania projektów nowo budowanych lub przebudowywanych obiektów budowlanych albo ich części, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii w grupach (oznaczenie):

..... (podpis Głównego Inspektora Pracy)

Pieczęć okrągła

Załącznik nr 3**WZÓR KLAUZULI I PIECZĘCI IMIENNEJ****1. Wzór klauzuli**

Zaopiniowano pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii:
1) bez zastrzeżeń*)
2) z zastrzeżeniami wymienionymi w załączonej opinii*)

Lp. opinii:

Data:

..... (podpis i pieczęć imienna)

*) Niepotrzebne skreślić.

2. Wzór pieczęci imiennnej

**RZECZOZNAWCY DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA
I HIGIENY PRACY**
(tytuł zawodowy, imię i nazwisko) Nr upr. (nr)
w grupach: (oznaczenie)
(adres zamieszkania, nr telefonu)

Załącznik nr 4**WZÓR****REJESTR OPINIOWANYCH PROJEKTÓW**

Lp. opinii	Nazwa i adres jednostki projektowania, imię i nazwisko projektanta, nr telefonu	Nazwa i adres obiektu budowlanego lub jego części	Data wydania opinii	Treść opinii	Uwagi
1	2	3	4	5	6